

Nadrealizam

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 19 | Nivo: Pedagoški fakultet

Nadrealizam se smatra jednim od najčuvenijih pravaca. „Nadrealizam u celini je istovremeno jedan društveni, književni, slikarski i filmski pokret, a oblici u kojima se on izražava bili su književna, slikarska i filmska dela, politički manifesti i deklaracije, skandali, osude, tuče i literarne večeri koje su pomalo bile mešavina svega ovoga“.

Nadrealizam ima svoje preteče u modernoj umetnosti, i to u kubizmu, futurizmu i posebno u dadaizmu. Dadaizam se smatra prvom i pripremnom fazom nadrealizma, zbog toga što je dadaizam započeo da izražava želje istog društvenog sloja, što je nadrealizam i nastavio (Jeremić, 1957, str.3).

„Dadaisti su smatrali da je sve laž u „istinama“ koje su dovele do velikog pokolja u prvom ratu koji je zahvatio ceo svet“. Bilo je malo intelektualaca u toj velikoj krizi savesti, koji su mogli da nađu jedan put koji nije bio ni istina jedne ni istina druge strane. Jedan od takvih je bio Romen Rolan. Dadaisti su upotrebili drugo oružje: oni nisu verovali u moć ubeđivanja, nego u moć prezirnog podsmeha. Oni su, kao Nićeovi bogovi, hteli da umru pokidavši se od smeša, a to je bilo igranje sa savremenim besmislovanjem, a ne grohotni smeh Rablea kojim je najavljuvao dolazak nove društvene snage koja osvaja svet.

(Jeremić, 1957, str.4).

Francuska dadaistička grupa, okupljenja oko Reverdijevog časopisa „Sever - Jug“ (Berton, Aragon, Pere), predstavljava je početak iz koga će nastati nadrealizam. Dadaizam se pobunio protiv građanske umetnosti, protiv mistifikacije pesničkog nadahnuka i stvaraoca izabranika, protiv racionalnog, protiv morala i moralisanja, protiv svih sistema, bilo logičkih, etičkih ili estetičkih, protiv svih pravila čak i gramatičkih i sintaksičkih. Rezultat je bio pretvaranje dadaizma u pokret ljudi koji je zabavljao snobove željne skandala. Neki od predstavnika dadaizma se nisu slagali s dadaističkim pasivizmom i empirizmom, pa je iz tih razloga došlo do razilaženja Bertonu i njegovih prijatelja s Carom. Berton je tražio od Care da učestvuje u radu Internacionalnog kongresa za određivanje direktiva za odabranu modernog duha, a on je odbio, pa je Berton proglašio da dadaizam nije moderan, da je umro i da on i njegovi drugovi (Aragon, Elijar, Pere) nisu više dadaisti. Izvršilo se konstituisanje nove književne grupe koja postaje sve veća: pored Andrea Bretona, Luja Atagona, Pola Elijara, Benžamene Pereea, Tristana Care, Maksa Ernsta, Robera Desnoa i Fransisia Pikabije, u grupu ulaze i Andre Mason, Pjer Navil, Antonen Arto i dr. Njihovo sredstvo za delovanje do polovine 1924. godine je časopis „Literatura“. A onda Berton izdaje svoj čuveni prvi „Manifest nadrealizma“, u kome je novi idejni pokret dobio ne samo ime nego i teorijsko opravdanje i objašnjenje. Tako je nastao nadrealistički pokret. (Jeremić, 1957, str. 5-6).

Nadrealizam se javio između dva svetska rata, a začetnikom se smatra Berton. „Od svih modernih pokreta u srpskoj književnosti između dva rata nadrealizma je nesumnjivo najizrazitiji, najorganizovaniji i najodređeniji u svojim težnjama. On je vrhunac srpske književne avangarde i ujedno početak njene preobrazbe u suprotan model literature, pokušaj da se pesnička revolucija dovede u vezu s društvenom revolucijom i da se u krajnjem ishodu stavi u njenu službu, napuštanje estetizma i prelaz na angažovanu literaturu“ (Deretić, 1990, str. 294).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com